

Trumpai

* Paryžiuje prasidėjo pasitarimai apie Schumano planą.

* Prezidentas Trumanas žada kitą savaitę pareikalauti iš kongreso 300 milijonų dolerių vandenilio atominės bombos gamybai paskubinti.

* Buv. Marshallio plano ambasadorius Harrimanas paskirtas specialiu prezidento Trumano patarėju užsienio politikoms reikalams. Jam bus pavesta koordinuoti įvairių žinybų politiką ir įgyvendinti paskutiniosios Londono užsienio reikalų ministrų konferencijos nutarimus. Harrimano vieton ambasadorium Marshallio planui paskirtas jo pavaduotojas Miltonas Katzas. Harrimanas, kuris yra 58 m. amžiaus buvo JAV ambasadorium Maskvoje ir Londone. Dabar jis bus „šaltojo karo“ planuotojas.

* JAV užsienio reikalų ministras Achesonas pranešė, kad netrukus bus sušaukta konferencija emigracijai iš Vokietijos ir Italijos paspartinti.

* JAV bedarbių skaičius gegužės mėnesyje sumažėjo iki 3 000 000. Tai yra pats mažiausias bedarbių skaičius nuo 1948 metų.

* Aukštoji sąjungininkų Komisija panaikino visus gyventojų judėjimo suvaržymus. Tai reiškia, kad ateityje galima bus apsigyventi kur patinka be „Zuzugsenghemigungo“.

JAV respublikininkai siūlo nutraukti britams Marshallio planą, jei jie nepripažins Schumano plano.

VLIKO nariai Romoje

Birželio 16 d. VLiko nariai Krupavičius, Sidzikauskas ir Brazaitis išvyko iš Romos. Kaip privatus asmenys birželio 15 dieną jie buvo priimti popiežiaus bendroje audiencijoje, kurioje dalyvavo apie 300 žmonių. Taip pat VLiko nariai lankėsi italų ministerio pirmininko Alcide de Gasperi kanceliarijoje, kuris kartu eina ir italų krikščionių demokratų partijos pirmininko pareigas. Dėl laiko stokos A. Gasperi VLiko nariams negalėjo suteikti audiencijos.

Pasiruošimai netikėtumams?

Frankfurtas (NN). Amerikiečių Aukštasis Komisaras McCloy paneigė gandus, esą ruošiamasi išsprogdyti garsiąsias Reino Lorelei uolas. Jis pareiškė, kad tie gandai yra komunistų prasimanymas. Vienas amerikiečių agentūros United Press korespondentas tačiau patvirtino, kad šalia Lorelei uolų einančioje gatvėje išgręžta 11 gilių skylių, kurias reikalauja esant galima būtų prikimti dinamitu susprogdinti. „Nürnberg Nachrichten“ ta proga praneša, kad ir Bad Emso tilte bus visos užantspaudotos sprogdinimo kameros dabar vėl atidarytos ir prie jų įtaisytos kopėčios.

DP perėmimas Württemberg-Badene

Stuttgartas (L). Trečiadienį 40 asmenų vokiečių komisija pradėjo DP perėmimą vokiečių ūkin. Komisija dirba Cannstado Funker kareivinėse. Nuo liepos 1 d. komisija perima kareivines ir jose gyvena bei dirba DP turės mokėti nuomą. Nedirbą asmenys gaus pašalpą iš vokiečių socialinės įstaigos.

Visi perėmimo vokiečių ūkin DP gaus vokiečių „kennkartės“, kartu ir naujus IRO liudijimus apie politinę ir teisinę globą bei emigravimo teisę. Funker kareivinėse bendras maitinimas „iš katilo“ bus panaikintas. Toks pat perėmimas šiomis dienomis prasidės ir Ulme, Ludwigsburge, Bismarcko kareivinėse Schw. Gmünde, o taip pat Esslingene ir Geislingene. Schw. Gmünde IRO žinioje liks tik kalno kareivinė, į kur atkelta ir dalis lietuvių.

Vizos į Kolumbiją

Sekantiems asmenims yra vizos išvykti į Kolumbiją, bet nurodytais adresais nesurasti. Malonėkite skubiai pranešti dabartinis savo adresas BALF įstaigai, München 27, Rauchstr. 20.

1. Juozas Kolaricius su šeima
2. Jonas Privoravičius su šeima
3. Kazys Simanauškas su šeima
4. Jonas Višniauskas su šeima
5. Vladas Jankauskas su šeima
6. Marija Kongas
7. Vladas Birzietis
8. Alfonsas Mockus su šeima
9. Rembartas Maneckas
10. Kazimieras Oleka su šeima

BALF Europoje

Svarbiausi naujojo DP biliaus nuostatai

AISKESNI IR MAZESNI REIKALAVIMAI, BET... KANDIDATAI BUS DAUGIAU KVOČIAM. DELTO EMIGRACIJOS SPARTA, BENT PRADZIOJE, SULĖTES.

(Iš IRO spaudos konferencijos)

Bad Kissingenas (vm). Trečiadienį įvykusi IRO spaudos konferencija, kaip ir reikėjo tikėtis, buvo skiriama naujo DP biliaus aptarimui. Šiuo klausimu pranešimą padarė IRO vyr. būstinės Bad Kissingene emigracijos skyriaus pareigūnė Mrs. Houme.

Naujasis DP bilius, tvarkas DP emigraciją į JAV, išgaliojo pereiną penktadienį į pasirašytus prezidentui Trumanui. Juo teikiama emigracinėmis lengvatomis galės ir dabar pasinaudoti tik DP. Tiesa, naujasis įstatymas kalba ir apie vad. „volksdeutschu“ emigraciją, jiems skirdamas dvigubą metinę Vokietijos ir Austrijos kvotą, viso 54 744, tačiau jie su DP turi tik tiek bendro, kad ir jų bylas tvarkys DP komisija, iš uosto bus vežami JAV sąskaiton, jiems bus statomi tie patys politinio patikimumo reikalavimai ir išvažiavę bus užskaitomi savo kilmės krašto kvotos sąskaiton. Atseit, Lietuvos vokiečiai, išvažiavę pagal naują DP bilį, bus įskaityti į Lietuvai skirtą kvotą 366 asmenų į metus.

DP pagal naują bilį, įskaitant jau ir įvažiavusius, viso įsileidžiama 341 000, bet iš to skaičiaus 37 000 vietos yra rezervuotos ypatingom kategorijom, būtent:

- 5 000 našlaičių
- 4 000 pabėgėlių iš Kinijos
- 18 000 buv. Anderso karių iš D. Britanijos
- 7 500 graikų netekusiems pastogės dėl pilietinio karo
- ir 500 ypatingiems atsitikimams.

Tais ypatingais atsitikimais JAV krašto apsaugos ar užsienio reikalų ministeriai gali pasiūlyti pagal DP bilį priimti ir vėliau pabėgusius asmenis, aktyvius kovotojus už demokratiją, iš sovietų pagrobtų kraštų.

Tai palyginus su senuoju įstatymu, galės įvažiuoti visi 102 000 DP daugiau. Tačiau Mrs. Houme išpėjo nedėti to skaičiaus į antraštę, girdi, jau dabar yra išduota 60 000 garantijų daugiau negu kad galėjo įvažiuoti pagal seną bilį, todėl praktiškai dar būtų galimybės įvažiuoti 40 000 iki šiol nepristačiusių garantijų. Tokiai būklei esant kiekvienam partitina savo emigraciniu reikalu tvarkymo ir pačios emigracijos neatidėlioti nė vienai die-

Vokiečiai kalbasi tremtinių reikalu

INCOPORE vadovybės pastangomis birželio 3 d. Bavarijos pabėgėlių ministerijos palaipose įvyko pasitarimas pasiliekančiųjų tremtinių stovyklų vokiečių žinion perėmimo reikalu. Pasitarime dalyvavo Bavarijos viceministeris pabėgėlių reikalams Dr. Jenicke, vyriausybės patarėjas G. Nenwig ir dvidešimties tremtinių tautybių atstovai. Lietuvius šiame pasitarime atstovavo Vokietijos Lietuvių Bendruomenės pirm. Dr. E. Noakas. Bavarijos ministeris vokiečių pabėgėlių reikalams Dr. Jenicke pasveikino pasitarimą atsilankiusius užsieniečių tautybių atstovus ir išskėlė tolimosio bendradarbiavimo klausimą, kai pasiliekančiųjų DP stovykloms pereis vokiečių administracijos žinion.

Iš pasikalbėjimo paaiškėjo, jog vokiečiai yra nusistatę stengtis sudaryti pasiliekančiųjų stovyklas telkiant užsieniečių tremtinius tautinėmis grupėmis. Kur stovykloms būtų didesnės, ten grupuoti bent geriau tarpusavyj sugyvenančias grupes. Atsiklausus tautybių atstovų, visi šiai minčiai pritarė, tik prašė toki grupavimą atlikti vasaros metu, nes, kaip jau patyrimas rodo iš UNRRA ir IRO vykdytų stovyklų kilojimų žiemos metu, kad šalčiams esant darant stovyklų kilojimus daug pakenkiama žmonių sveikatai.

Dėl stovyklų vadovybės, Vokiečių atstovai yra nuomonės, kad stovykloms perejus vokiečių administracijos žinion, jų vadovybė turėtų būti sudaryta iš vokiečių, nes 1) reikiama kvalifikuotų darbininkų, 2) pats stovyklų tvarkymas surištas su didelėmis išlaidomis ir dėl to vadovavimas turis būti patikimose rankose.

Tuo tarpu dar nėra galutinai nusistatyta, ar stovyklų gyventojams maistas bus duodamas iš bendro katilo, ar duodama atitinkama parama pinigais maistui pirkts. Tačiau manoma, kad ten, kur bus bendros virtuvės, virtuvėse virėjais dirbtų patys tremtiniai ir galėtų maistą gaminti pagal gyventojų skonį.

Dėl stovyklų vadovybės savo nuomone pareiškė tremtinių atstovai. Jie priminė, jog britų zonoje, kur vokiečių bendradarbiaujama su pačiais tremtiniais, pasiekiami gerų rezultatų. Dėl to ir amerikiečių zonoje, skiriant stovyklų vadovybę, turėtų joti ir tremtinių atstovai. Šiuo klausimu jokio susitarimo tuo tarpu neprieita ir, atrodo, apie tai

nai, nes vėliau bus galima ir nesupėti įvažiuoti.

Kas gali pasinaudoti naujoju įstatymu?

Įstatymu gali pasinaudoti, išskyrus aukščiaurodytas išimtis, tik asmenys, turį DP statusą. Naujame įstatyme nėra buv. specialių kvotų ūkininkams (30%) ir asmenims iš sovietų pagrobtų kraštų (40%), tačiau ir naujame įstatyme yra numatytos pirmenybės, būtent, esant į galą per daug kandidatų, pirmenybė bus teikiama ūkininkams, namų ruošos, statybos ir specialaus išsilavinimo darbininkams ar šiaip reikiems visų sričių specialistams, be to, tuo atveju pirmenybę prieš kitus kandidatus turės ir tie DP, kurie JAV turi giminių, JAV piliečių arba teisėtai imigravusių, atseit anksčiau įvažiavusių pagal affidavitus ar seną bilį DP. Jau dabar, duodant vizas, pirmenybė bus duodama kariams, ginklu kovojusiems su JAV priešais ir darbo kuopų dalyviams.

Naujas įstatymas palengvina ir išnyktų vaikų įvažiavimą, kuriems dabar nereikės, kaip anksčiau, įvairių komplikuočių formulučių.

Naujovė yra ir priesaika pildyti gautą darbo sutartį: priesaikos tekste sakoma, kad atsisakius dirbti pagal sutartį, grėsia deportacija. IRO viešosios informacijos skyriaus v. kas Mr. Reyneris ta proga pastebėjo, kad gauta tūkstančiai nusiskundimų, kad į vidurinius steitus nuvykę DP po savaitės apleidžia savo darbovietes ir traukia į miestus. Buvę atsitikimu, kad „sponsorai“ išvykus darbininkams neteko ir savo už kelionę nuo uosto iki darbovietės sumokėtų pinigų. Tie įvykiai ir privėdė prie tos priesaikos įvedimo.

Emigruoti galės visi tie, kurie į Vokietiją atvyko 1939 m. rugsėjo 1 d. — 1949 m. sausio 1 d. laikotarpiu. Emigruoti galės ir tie asmenys, kurie nors ir buvo tuo laiku atvykę į Vokietiją, bet vėliau išgesiam ar trumpesniai laikui buvo išvykę iš Vokietijos ir vėliau į ją vėl grįžo. Tačiau tas nuostatas netaikomas tiems asmenims, kurie iš Vokietijos išvyko pagal kurią nors emigracinę įkurdinimo akciją, pvz. išvykę į Belgijos kasyk-

dar ne kartą su vokiečių pareigūnais teks kalbėtis.

Dėl mokyklų, išryškėjus tautinių grupių stovyklose ar net tautinių stovyklų sudarymo minčiai, buvo plačiau kalbėtasi ir dėl mokyklų ateities. Bavarijos vokiečių pabėgėlių ministerijos nuomone, tautinės mokyklas stovyklose reikėtų steigti. Tačiau tokia nuomonė esanti tik ministerijos pabėgėlių reikalams. Gi švietimo ir auklėjimo reikalus tvarko kulto ministerija, o jos laikysena būsimų tremtinių mokyklų reikalu tuo tarpu dar nėra žinoma. IRO vadovybė yra nuomonės, kad vokiečių administracijon perėjus pasiliekančiųjų tremtinių stovykloms, jų vaikai lankytų vokiškas mokyklas. Tačiau Aukštasis Komisaras amerikiečių zonoje Mr. McCloy yra nuomonės, jog reikėtų steigti tautines pasiliekančiųjų tremtinių vaikams mokyklas. Vokiečių pabėgėlių reikalams ministeris Dr. Jenicke ypač dėl to pageidautų užsieniečiams tautinių mokyklų, kadangi vokiečių mokyklas esančios labai perpildytos ir jaučiama didelė stoka patalpų. Daug kur klasėse yra po 75 mokinius. Tremtinių tautybių atstovai ypač aiškiai pasisakė už tautines mokyklas stovyklose, bent kuri laiką. Tokiose mokyklose galėtų sustiprinti dėstoma vokiečių kalba. Kai vaikai pakankamai promoktų vokiečių kalbos, tada tik būtų galima svarstyti jų perėjimo vokiečių mokyklon klausimą. Tuo tarpu daugelis šiuo metu ne negalėtų sekti pamokų vokiečių kalba. Galutinai mokyklų klausimas išsispres šiuo reikalu savo nuomones pareiškus aukštajam komisarui McCloy ir DP Division pareigūnams.

Nutarta įsteigti patariamoji taryba. Pasitarimo metu vokiečių atstovų buvo iškeltas klausimas dėl patariamosios tarybos prie Bavarijos vokiečių pabėgėlių ministerijos sudarymo. Tokia patariamoji taryba turėtų sudaryti tautybių atstovai ir jie talkintų sprendžiant svarbesnius užsieniečių tremtinių klausimus. Tautybių atstovams šiai minčiai pritarus, čia pat DP patariamoji taryba buvo sudaryta, į kurią įeina 10 tautybių atstovų ir 2 YMCA atstovai. Patariamoji taryba, atrodo, ateityje turės rinktis pokalbiams su vokiečių atstovais vieną kartą per mėnesį. Tačiau, esant svarbesnių reikalų, gali pokalbiai ir dažniau įvykti.

las, Angliją, nes tokie laikomi galutinai įkurdintais. Bet išvažiuoti galės slapta ar legaliai išvykę iš Vokietijos asmenys ne IRO, bet savo iniciatyva darbars, mokytis, gydytis ir pan.

Nuodugnį kvotą

Naujasis bilius įpareigoja DP komisijos valdininkus nuodugnai iširti kiekvieno kandidato politinį nusistatymą ir iš viso charakterį, naudojantis CIC duomenimis ir surašyti apie kiekvieną kandidatą smulkų raportą, kreipiant dėmesį ne tik į politinius, bet ir moralinius momentus. Tas nuostatas, bent pradžioje, kol bus rasti tinkami metodai, emigracijos spartą smarkiai sulėtins.

Kas negalės emigruoti?

Biliaus 13 str., skirtas saugumo reikalams, šį kartą aiškiai išlinksiuoja, kokių kategorijų asmenys negali įvažiuoti. Nesileidžiant į smulkmenas tenka pasakyti, kad emigracija užkertama naciams ir bolševikams.

Be to, naujas įstatymas neįsileidžia tų, kurie „savo noru“ kariavo prieš JAV ir jų vakarinius sąjungininkus, atseit, įrodžius, kad kariavai mobilizuotas ar prievarta paimtas, galėsi važiuoti.

Vienas serbų žurnalistas išskėlė akademinį klausimą, kaip bus su tais jugoslavais, kurie kariavo su Titu, kuris dabar, iš esmės imant, Vakarų sąjungininkas. Pasirodo, kad naujasis įstatymas tiksliai apibūdina tas vietas, kur kariavimas „savo noru“ užkerta emigraciją, būtent Vakarų Europa, Italija ir Šiaurės Afrika. Tokiu būdu prieš Titą ir sovietus galima buvo kariauti ir „savo noru“. Ta proga buvo žurnalistas pastebėta, jog IRO pasisakius, kad „savo noru“ kariavai prieš bolševikus normaliai išskryninguota, dabar tokiems išskryninguoties kelias į JAV nėra užkirstas, tačiau jie negali važiuoti, nes... neturi DP statuso. Šis klausimas taip ir liko neaiškus. Pagal biliaus nuostatas gali įvažiuoti tik DP, taigi IRO turėtų peržiūrėti savo nusistatymą.

Ta proga reikia pabrėžti, kad ateityje pe-reinamosiose stovyklose veikiančios DP komisijos neaiškių buv. karių bylas nesius į Frankfurtą, bet galės pagal tikslias instrukcijas šį klausimą išspręsti vietoje. Šiuo žvilgsniu jų kompetencija lyg ir praplečiama.

Senos garantijos galioja

Nuo birželio 16 d. garantijas galės išduoti tik JAV piliečiai arba jų organizacijos, tačiau visos iki tos dienos DP komisijos Washingtono priimtos garantijos, kad ir ne JAV piliečių išduotos, galioja ir pagal jas galima bus emigruoti.

Atskiro zonom specialiu kvotu nėra nustatyta, tačiau skaičiuojama, kad 70% Vokietijai skirtų emigracinių vietų panaudos amerikiečių zonos gyventojai, tačiau jei kitų zo-gyventojai greičiau išnaudos joms numatytą kvotą, bus duota papildoma. Aplamai laukiama, kad iki IRO veiklos pabaigos 1951 m. kovo mėn. jau visi 341 000 DP bus įvažiavę.

Sovietai nori uždaryti Baltijos jūrą?

Stockholmas (L). Sovietų mokslų akademijos teisių institutas paskelbė ilgą memorandumą apie Baltijos jūros teisinę būklę. Ten įrodinėjama, kad Baltijos jūros tarptautinės teisės prasme negalima laikyti atvira jūra. Esą, vakarų pažiūra, kad Baltijos jūroje turi teisę plaukioti visų valstybių karo ir prekybos laivai neišlaikanti kritikos. Baltijos jūros valstybės turinčios teisę suvaržyti svetimų valstybių karo laivų iplaukima į Baltijos jūrą. Jos turinčios teisę uždrausti kitų valstybių laivams plaukti per Oeresundą t. y. svarbiausią jūros kelią iš Baltijos į Šiaurės jūrą tarp Danijos ir Švedijos. Ta tezę remiama įvairiomis konvencijomis, kurios šiandien turi tik istorinę reikšmę ir siekia 1700 metus.

Sovietai aiškina, kad Baltijos jūros būklė radikaliai pasikeitė dėl vis augančios sovietų galybės. Esą taikos labai Oeresundui reikėtų įvesti panašią kontrolę kaip Dardanelams.

Šios sovietų užmačios buvo su pasipiktinimu sutiktos Washingtono, Londone ir Skandinavijos valstybėse. Įdomu, kad netrukus Švedijos uostus su mandagumo vizitu turi aplankyti britų karo laivai.

McArthuras: Formozą dar galima išgelbėti

Tokio (L). Amerikiečių kariuomenės vadas Japonijoje gen. McArthuras pareiškė dabar ten esantiems krašto apsaugos ministeriui Johnsonui ir jungtinio štabo viršininkui gen.

DP jungimas vokiečių ūkin

Kaip žinia, šiuo metu baigiami visi paruošiamieji darbai ir vokiečių ūki įjungti 20 000 amerikiečių zonos DP, neturinčių realių emigracinių galimybių. Tvarka, aplamai imant, yra tokia, kad IRO perduoda tuos DP Aukštajai Komisijai, kuri iš savo pusės įpareigoja jais rūpintis vokiečių įstaigas. Pagal Okupacinio Statuto 2 str. okupacinės pajėgos ir toliau savo žinioje palieka svetimšalių ir DP reikalus. Todėl jos ir bus atsakingos už jų likimą.

Pakartotinai buvo pabrėžta, kad įjungimas vokiečių ūkin dar nereiškia galutinio atsisveikinimo su emigracija. Šiuo metu JAV evangelikų religinės organizacijos atsuntė į Vokietiją 12 specialių kvotėjų, kurie aplankys apie 6000 evangelikų šeimų, negalinčių emigruoti ir duomenis apie jas pasius į JAV savo organizacijom, kad jos event. padėtų jiems emigruoti. 6 tokie kvotėjai dirbs JAV zonoje, 4 britų ir 2 bus, kaip sakoma, rezerve. Tie kvotėjai rūpinsis tik evangelikais ir tokiomis šeimomis, kurioje vienas iš susituokusiųjų yra evangelikas. Esą tikra, kad ta prasme veiks ir kitos religinės bei labdarybės organizacijos.

Iš tų 20 000, kurie amerikiečių zonoje nuo liepos 1 d. bus apūpinami vokiečių, 5300 reikalingi prieglaudos priežiūros. Tiksliau tariant 4000 asmenų yra vienos ar kitos rūšies palieglėliai, o 1300 yra jų šeimos narių, kurie patys juos išlaikyti negali. Kaip jais bus rūpinamasi, parodo Berchtsgadeno pvz. Ten IRO iš pagrindų perstato kareivines, paversdama jas gyvenamaisiais namais. Tas darbas kaštuos pusę milijono markių. Vidaus įrengimą parūpins evangelikų labdarybės organizacijos (už 50 000 dol.), o tą stovyklą administruos ir išlaikys vokiečiai, kurie DP išmirus gaus ją savo nuosavybėn. Kol kas toje prieglaudoje-stovykloje galės būti tik ne daugiau 10% vokiečių. Viso prieglaudoje bus vietos 300—400 asmenų, evangelikų. Katalikams panaši prieglauda bus įrengta kitoje vietovėje.

Ta proga buvo iškeltas ir pasiliekančių nusikalčių klausimas, kuris itin rūpi vokiečiams. Pasirodo, kad dėl padarytų nusikalčių iš viso negalės emigruoti 47 šeimos ir 25 pavieniai asmenys, tai yra, palyginti, labai mažas pasiliekančiųjų 20 000 nuosimtis.

Paklaustas dėl tautinių organizacijų veiklos, Mr. Reyneris pareiškė, kad, jo nuomone, pasilieka neturėtų ypatingai pabrėžti savo skirtingumą, bet stengtis asimiliuotis.

Zuffenhauseno lavonai

Į paklausimą dėl Zuffenhauseno lavonų, buvo atsakyta, kad IRO šiuo klausimu nesidomi, nes kasinėjimų metu nerasta lavonų. Kas buvo sovietų repatriacijai misijai vienai viešpataujant Zuffenhauseno kareivinėse tuoj po kapituliacijos, dabar nustatyti sunku, nes nėra konkrečių duomenų. Jau anksčiau buvo žinoma, kad ten palaidotas vienas rusų kareivis, miręs nuo vėžio persalvavimo. Iš viso tas reikalas buvo per daug išpūstas.

Bradley, kad Formozą ir kitas svarbias strategines vietas, kurioms grėsia komunistinis pavojus dar galima su JAV pagalba išgelbėti.

Apie tai buvo kalbėta, kaip praneša patikimi šaltiniai, slaptose konferencijose Tokio mieste. McArthuras taip pat pabrėžė Japonijos strateginę reikšmę ir reikalavo, kad šitas kraštas visomis jėgomis būtų ginamas nuo komunistinio pavojaus.

Japonijos ministeris pirmininkas Jošida pasiūlė Achesono patarėjui Jonui Fosteriui Dulles, kuris irgi šiuo metu yra Tol. Rytuose, kol kas dar nesudaryti separatinės taikos su Japonija, nes Japonijos vidaus būklė esanti netikra. Didesnis pavojus grėsia iš įvairių buvusių politikų užmačių, negu iš komunistų pusės.

Pats J. F. Dulles pareiškė šiaurinės Korėjos seime, kad JAV remis korėjiečius kovoje už laisvę.

Rinkimai Westfalijoje

Düsseldorfas (L). Sekmadienį įvykusieji pramoningo Westfalijos krašto seimelio rinkimai yra būdingi dabartinėms vokiečių nuotakoms. Komunistai ir kraštutiniai dešinieji pralaimėjo nuosaikiųjų partijų naudai. Naujame seime lyje atstovų turės CDU (kriks. dem.) — 93 (turėjo 92), s. d. 68 (64), liberalai 26 (12), centras 16 (20), komunistai 12 (28). Komunistai, kurie 1947 m. renkant seimelį gavo 14,0 % visu balsų, o per Bonnos seimo rinkimus 7,6%, dabar surinko tik 5,5%.

BALFo pirmininkas Kan. Končius atvyko tremtiniams padėti

(atkelte iš 3 psl.)

Kurien būtina turėtų būti ir BALFo atstovas. Ši komisija parinkta lietuvių klaidžiūsių emigracijai Amerikoje. Lietuviams neturi noro, buvo Končius pareikšta, daryti pasitarimus vokiečiams, bet jie tenori padėti saviesiems.

Končiui buvo patarta šiuo reikalu susirūšti su Amerikos pareigūnais besirūpinančiais reikalais ir JAV britų žonoje.

Lietuvių „reparitantių“ reikalai

Išsikalbėjus lietuvių reparitantių reikalui, J. Končius buvo pažymėta, jog visa eilė lietuvių, gelbėdami savo ir savo artimųjų gyvybes, pasinaudoję paskutine galimybe ir reparitavo Vokietijoje. Tačiau tasai jų reparitavimas negalima skaityti kokiomis nors simpatijomis vokiečiams. Mr. Thomas sutiko pripažinti DP teises tiems, kurie galės įrodyti, kad jie reparitavę dėl susidariusių gyvybei pavojaus. Gi tie, kurie Vokietijoje gavo pibetybę, turės įrodyti, kad buvo pavartota prievarta. Tokių bylos galės būti dar kartą peržiūretos.

Dėl išvykusių į Belgiją darbams

Kalbantis su Resettlement viršininku Mr. Fuller buvo paliestas Belgijon išvykusių klausimas. Buvo nurodyta, jog tie žmonės, vykdamie darbams Belgijon, dažnas iš jų stovyklose paliko šeimas, tikėdamiesi atlikę darbo sutarti grįžti ir kur nors kitur emigruoti. Gi kai dabar kuris jų grįžta, net daroma kliūčių atgauti DP statusą. Mr. Fuller pareiškė, jog IRO rūpinasi šiuo klausimu. Tačiau yra svarbiausia gauti patikinimą iš US DP komisijos, kad tokiems, kurie grįš iš Prancūzijos ar Belgijos, tikrai bus sudarytos sąlygos įvažiuoti į JAV. Kai tokie patikinimai bus gauti, tada lengviau spėsis iš Belgijos ar Prancūzijos.

Pranešimas Lietuvių Kalbos Vadovo reikalai

Lietuvių visuomenė savo laiku buvo informuota, kad prof. Pr. Skardžius ir jo kolega paruošta spaudai „Lietuvių Kalbos Vadovas“ išleisti (atspausdinti) buvo sudaryta iš įtakingų asmenų komisija, kuri L. K. V.-vo išleidimu pradėjo ir rūpinosi: tarėsi su įvairiomis vokiečių spausdintuvėmis, kol susitarė su lietuviška „Ventos“ leidykla, nustatė provizorinę L. K. V.-vo kainą, rinko prenumeratus ir t. t.

Lietuvių emigracijai spartėjant, atėjo laikas išvykti ir „Lietuvių Kalbos Vadovo“ leidimo komisijos nariams. Komisija įsitikino, kad šio didelio veikalio, kuris turi būti spausdinamas net 5 atskirais šriftais ir keleriopais kirčiiais, taip greit užbaigti spausdinti negalės, todėl drauge su prof. Pr. Skardžiumi kreipėsi įLTB Centro Komitetą ir prašė „Lietuvių Kalbos Vadovo“ išleidimą perimti savo žinion, reikiant baime, kad negalima atsakymo atveju je spausdinimas iš viso gali susitrukdyti.

LTB Centro Komitetas, susipažinęs su „Lietuvių Kalbos Vadovo“ spausdinimo padėtimi ir su komisijos atliktais darbais, konstatavo, kad:

- a) perėmus veikalą spausdinimo reikalus, jam teks turėti sunkių rūpesčių ir susidurti su įvairiomis kliūtimis,
 - b) materialinės Bendruomenės naudos iš to laukti netenka, ir
 - c) norint, kad veikalas spausdinimas vyktų be didesnių pertraukų iki galo, gali pririnkti ir Bendruomenės lėšų.
- Tačiau LTB Centro Komitetas, atsižvelgdamas į tai, kad „Lietuvių Kalbos Vadovas“

(atkelta iš 3 psl.)

skleisti komunistinę propagandą, bet ji draudžiama ir atvira, konkrečiai antikomunistinė propagandą, — nes tai galėjo pakenkti geriems santykiams su mūsų didžiuoju Rytų kaimynu, kuris palaikė mūsų tezę Vilniaus byloje ir t. t. Mes labiau norėjome būti neutralūs. Prieš keturiolika metų man teko plačiau rašyti kultūrbolševizmo pavojaus klausimais, to maskuoto „dvasinio bolševizmo“, kurį Cvirkos et t. t. quiti tunti su savo galinčiais globėjais iš vidaus pompavo ir mūsų kultūrinės orbitos malūna. Niekad taip nebuvau nesuprastas ir niekad taip nekalbėjau į tuštumą, niekad tiek įžymybių protesto, paniekos, šmeižto ir pasipiktinimo nebuvau sulaukęs, kaip per tą labai kuklią, beveik anoniminę kovele, besipriešinant subtiliam ir gerai maskuotam bolševizmo agentūros planui mūsų dvasinio gyvenimo laukuose. Aiškus antibolševizmas pas mus buvo laikomas juodašėniu, fašistu, bukapročiu ar karjeristu batlaiziu, — bet kultūrbolševikas dažniausiai persona grata, na, o jei kiek privergiamas, tai visuomet gerbiamas. Su juo buvo bendradarbiavta hgi tol, kol okupavus šalį tautiečiams ėmė risti galvos nuo pečių. Tada ir protokolariai įsitikino, kad Didysis Maskvos Brolis neturi pasigailėjimo niekam, net ir simpatikams, jei jie nesutinka tapti enkavedistais.

As padariau klaidą, kad prieš kultūrbolševizmą rašiau tiesiogiai ir nuogai, — buržuazinės ir „liberalinės“ visuomenės to nemėgsta ir nepakenčia nei pas mus, nei užsieniuose. Gal būčiau daugiau pasiekęs, jei vietoj daiktus tikrais vardais pavadinus, būčiau sukomponavęs kokią švelnią satyrą iš kurmių gyvenimo . . .

Taip, — mes nebūtume išsigelbėję nuo rusų okupacijos ir bolševistinio mūsų tautos genocido, jei net būtume buvę budriausi ir blaiviausi. Nes kituose, daugiau lemiiančiuose kraštuose vyravo ir tebevyrauja toks pat, — ką sakau? — žymiai gilesnis užsi-chloroformavimas ir tas netiesioginis, o kartais stačiai tiesioginis talkininkovimas O' Brieno tipo dvasininkams . . .

grįžtančiųjų klausimas.

Ieško naujų globėjų kietabranduolininkams
Hard Core viršininkas Mr. Citroen ypač yra susirūpinęs negalinčiųjų išemigruoti likimu. Ligoniai, seniai bei invalidai neturėtų būti palikti Vokietijoje bei Austrijoje. Reikia rasti kraštus, kurie šiuos nelaimingus žmones priimtų pas save ir jiems suteiktų tolimesnę globą. Vokiečiai per daug turi rūpesčių su savais pabėgėliais. Tad reikia dėti visas galimas pastangas pasirūpinti tų žmonių ateitimi. Jau dabar kreipiamosi į įvairių kraštų vyriausybes ir labdaros organizacijas, prašant priimti po tam tikrą skaičių kietojo branduolio asmenų — senelių ligonių bei nedarbingų invalidų.

Tolimesni kelionės tikslai

Kan. Končius paklaustas apie tolimesnius savo kelionės tikslus ir užmanymus pareiškė, jog yra numatęs aplankyti Romą, Jeruzalę. Be to, lankydamsis vakarinėse Vokietijos zonosose stengsis susipažinti su vokiečių ūkinį jungtų būtimi ir pagal tai bus patvarkomas BALFo tolimesnis šalpos darbas. (Žiūr. Kan. Končius pranešima Warner Karveininėse barželio 14 d. minėjimuose.) R. M.

Lietuvės pasaulio Motinų Kongrese

Birželio 6—10 Paryžiuje įvyko pirmasis Pasaulinio Motinų Sąjūdžio Kongresas, kuriame dalyvavo 28 tautų atstovės. Lietuvių atstovė Bačkienė, Galdikienė ir Kavelienė.

Sio kongreso metu kelionis progomis buvo primintas Sovietų Sąjungos užimtuose kraštuose vykdomas teroras, kur paneigiama motinos teisė į vaikų auklėjimą. Lietuvių, lenkių ir ukrainiečių atstovės padarė pranešimus apie motinų deportacijas ir persekiojimą sovietizuojamuose kraštuose.

kaipo vienintelis mūsų gimtosios kalbos grynumo išlaikymo kelrodis, lietuviškajai visuomeni, ypač atsidūrusiajai tremtyje ir išsiskaidžiusiajai po plačiuosius pasaulio kraštus, o drauge ir išlaisvintai Lietuvai, neabejotinai bus naudingas, ir kad jo išleidimo esamoje padėtyje tegali imtis pastovi, pelno nesiekianti, lietuvių organizacija, kokia yra LTB-nė, 1949 metų liepos 7 d. nutarė „Lietuvių Kalbos Vadovo“ išleidimą perimti, ir nuo tos pat dienos pradėjo rūpintis visais LTB reikalais.

„Lietuvių Kalbos Vadovo“ leidimo komisija, nustatydamą prenumeratorus kainą, nenumatė visų būsimų aplinkybių bei sąlygų, kurios kaina turės pakelti. Ukiniio Vakarų Vokietijos gyvenimo raida ir bendros sąlygos sparčiai keitėsi „Lietuvių Kalbos Vadovo“ spausdinimo nenuadai. Svarbiausias LKV-vo pabranginimo sąlygos yra šios:

- 1. spausdinimo darbą pradėdant valiutu kurso santykis buvo žymiai palankesnis. Kiek vėliau tas santykis pasikeitė, sudarydamas žymių nuostolių,
- 2. komisijos nariams išvykus, po kelių savaičių išvažiavo ir JAV ir pats veikalas autorius. Pradėta spausdinti LKV-va teko atskirais lankais siuntinėti oro paštu ir užjūrį prof. Skardžiui, kuris taisė ne vien korektūras, bet rado būtina įrašyti nemaža patalsų ir papildymų,
- 3. darba pradėdant veikalas turėjo apie 1000 psl. rankraščių, naujų papildymų dėka jis padidėjo iki 1600 psl., ir tas žymiai LKV-va pabrėngino,

Apie tai būtų galima papasakoti šimtus stulbinančių faktų ir paradoksų, ypač iš pačios naujausios „antikomunizmo tvirtovės“, Amerikos, gyvenimo. Tačiau tat, kaip pasakytų Dostojevskis, yra jau kita istorija . . .

bet jei mes nuosirdžiai ir sutramdę savo demonišką išdidumą išdrįsime pažūrėti patys į save, į mūsų praeitį, mūsų visuomenės ir mūsų lyderių buvusią galvosena, tai per dabartinio blaivaus ir kristolinio stiklo sienelę lengvai pamatysime anųj vandens drumzlę. Ir tada pradėsime suprasti, kodėl Vakarų pasaulis, jų visuomenės, jų lyderiai, jų demokratai ir humanistai šiandien yra tokie, jog jų ausys vis tebėra tokios kurčios pasibaistėtinai milijonų žmonių tragedijai, jų akys nors mato, bet smagenų centrams neperduoda visos įvykių prasmės, o jų smagenys taip padūmavę, kad vis dar nesuvokia tų įvykių logikos ir nepramoto katastrofos, kuri Han-nibalo kardu taip aiškiai skardena už vartų, — tam „way of life“ ir toms civilizacijos vertybėms, už kurias per tūkstančius metų buvo taip sunkiai, bet vis dar pergalinčiai kovota . . .

Ir tada suprasime, kodėl tokio tipo ir intelektualinio gilumo žmonės, kaip Orwellis, 1946 metais išdrįso ne tiesiai nupiešti bolševizmą, bet perdūrėti jį į satyrą (taigi, padaryti iš to hollywoodišką pasismaginimą . . .) ir patalpinti jį tik į nekaltų gyvulių farmą. Taip pat suprasime, kodėl pasibaurejęs ir maskviniu ir visais kitokiais totalitarizmais, jis aistringai, jau sunkiai sirgdamas, dar prieš savo mirtį skubėjo atkurti šių biauurybių meniską esenciją, nors jam ir atrodė, kad tai yra dar tik fantazija, kuri virsianti realybe tik už 35 metų . . .

Ir tas metodas pasirodė beveik geresnis. Vakarų pasaulis, mat, noriau ir lengviau suvirškina satyrą, nes tai teikia pasismaginimo. Vakarų pasaulis lengviau ir greičiau patiki ne dabarties tikrove, bet ateties fantazija, nes tai derinasi su jo egoizmu, su jo hipokrizijos religija ir teikia jam pilną sąžinės nuraminimą.

Los Angeles, 1950. H. 10.

BALFas ūkininkams

Siuo metu labai aktualus lietuvių tremtinių ūkininkų įkurdinimas pagal BALF-o parūpintas nevardines garantijas ūkiuose Michigano valstijoje. Ūkininkai į ten jau vyksta. Už jų įkurdinimą yra atsakingas T. Dambrauskas. Tačiau pasitaiko, kaip jis informuoja BALF Centra, kad kai kurie tremtiniai, gavę tokias garantijas, nesiteikia apie save suteikti reikalingų žinių arba sakosi negavę tuo reikalu jokių pranešimų, ir todėl negalima jų įkurdinti. Norint laiku ir tinkamai įkurdinimo reikalus sutvarkyti ir šeima pas atitinkama ūkininkų apgyvendinti, kandidatai prašomi ko skubiausiai oro paštu prisūsti šias žinias (Adr. Mr. Thomas Dambrauskas, 955 Wildwood Ave., Detroit, Mich., USA):

- 1. Visų šeimos narių vardai ir gimimo datos,
 - 2. kokį mokslą šeimos galva ir šeimos nariai yra išėję,
 - 3. koks buvo šeimos galvos ir šeimos narių Lietuvoje užsiėmimas,
 - 4. kokias kalbas šeimos galva ir šeimos nariai moka,
 - 5. kokioje ūkio šakoje turi didesnį patyrimą, kokioje ūkio srity pageidauti dirbti,
 - 6. ar moka valdyti traktorių, ar susipažinę su kitomis ž. ū. mašinomis ir dar kokius darbus bei amatus moka, išskyrus žemė ūkį ir 7. kada maždaug galės iš Vokietijos išvykti į JAV?
- Kai tik kandidatai gaus žinią kada turės iš Vokietijos išvykti, prašomi prieš išvykdamą ko greičiausiai oro paštu pranešti aukščiau minėtuju adresu, kada, kokiu laivu, į kurį Amerikos uostą vyksta, taip pat adresą asmens, kuris galėtų tokį kandidatą priimti, jei jį paskutiniu momentu atsisakytų priimti ūkininkas. I šią valstybę vykstantieji, pagal nevardines sutartis, pirmoj eilėj turės vykti į žemės ūkius atidūrėti bent vienerius metus laiko ir tik tai tuo atveju, jei jų ūkininkai nepriimtų, galės vykti T. Dambrausko nurodytuju adresu. Ūkininkų įkurdinimo sėkmingumas priklauso nuo to, kaip greit bus suteiktos reikalaujamosios žinios.

BALF Europoje, 20. Rauchstr., München.

4. LTB Centro Komitetas, siekdamas, kad tasai didžiai vertingas kūrinyš skaitytojus pasiektų kiek galint tobulėmis ir dailėmis, parinko žymiai geresnį popieri, o komisijos parinktą paprastą knygos viršelį nutarė pakelti stiresniu ir gražesniu drobės viršeliu. Tuo būdu „Lietuvių Kalbos Vadovas“ išeis ne tik padidintas puslapių skaičiumi, bet ir jam spausdinti bei įristi medžiaga yra pagerinta. Visa tai, be abejo, rišasi su didesniais išlaidomis.

5. dauguma prenumeratorų yra jau išvykę ir užjūrius ir jiems knygos persiuntimas pareikalavo papildomų išlaidų.

Dabar, kai „Lietuvių Kalbos Vadovas“ jau baigiamas spausdinti ir š. m. liepos mėn. pradėjo pradės prenumeratorius lankyti, jo leidėjas, LTB Centro Komitetas, apsaikiavęs visas pagerinto LKV-vo išleidimo, drauge ir persiuntimo išlaidas, ir nesiekdamas jokio iš to pelno, nustatė šią galutinę prenumeratoro kainą:

užsi-prenumeravusiems	visai dar neužsi-	visiems
iki š. m. liepos	16 DM	20.— DM
Vokietijoje	3.50 dol.	4.50 dol.
Amerikoje	3.50 dol.	4.50 dol.
Kanadoje	1/10—	2 sv.
Anglijoje	1/15—	2/5—
Australijoje	3.50 dol.	4.50 dol.

Gerb. „Lietuvių Kalbos Vadovo“ prenumeratoriai prašomi galimai greitesniu laiku įmokėti mūsų įgaliojams LKV patintojams, arba netarpiškai LTB Centro Komitetui, papildomą prenumerata, kartu nurodant tikslų dabartinį savo adresą, kuriuo galėtume vėląka negaištant išsiųsti. Tie prenumeratoriai kurie reikiama primokėjimo atlikti nepanorė, galės atgauti iš LTB Centro Komiteto, dabar vadinamos Vokietijos Lietuvių Bendruomenės Valdybos (München 27, Rauchstr. 20, US-Zone, Germany), pinigų atgal.

Centro Komitetas supranta, kad prenumeratoro kainos pakėlimas visiems nėra malonus, ypač mums, vykdamt savanoriškai ir be jokios materialinės naudos patarnavimą mūsų lietuviškajai visuomeni. Tačiau tikimės, kad mieli LKV prenumeratoriai mūsų pastangas ir pastaruoju metu pakitėjusias sąlygas teisingai supras ir mūsų veiksmus pilnai pateisins.

Skelbimas Nr. 22

- 199. Juozas Kutra — ieško Feliko Krasnausko.
 - 200. Emilie Fehlauer — ieško Jono Steponačio apie 46 m. amžiaus savo laiku gyvenusio prie Dancigo.
 - 201. Povilas Petrikas, — ieško sesers Onos Petrikaitės - Ūsonienės, Miko Ūsonio žmonos.
 - 202. Ona Baretienė — Matusėvičiūtė ieško brolio Jurgio Matusėvičiaus iš Trakiškių kaimo Marijampolės apskr. Ir Petronelės Matusėvičiūtės-Maznienės.
 - 203. Anglijoj gyvenęs lietuvis ieško lietuviatės, kilusios iš Šiaulių miesto ar valščiaus. Nori suteikti materialę paramą į skurdą patekusiai, - jei tokia atsirastų.
 - 204. Rapolas Pacianas ieško pažįstamų ar giminių iš Atkočių km. Deltuvas valščiaus. Ukmėrgės apskr.
 - 205. Gauti adresai: Boleslovui Lintykui.
- LTB C/Kartotekos Vedėjas

Mieli skaitytojai!

Pagaliau, su ketvirtu birželio mėnesio numeriu atėjo ir man laikas atsiveikinti. Sakau „pagaliau“, nes tikėjauš tai padaryti daug anksčiau. Prieš šešiolika mėnesių J. Vasaitis perleisdamas MINTI, savo atsiveikiniame man palinkėjo leisti lietuvišką laikraštį . . . iki paskutinis tremtinių transportas paliks Vokietiją. Aš nesitiekėjau taip ilgai galėsias leisti laikraštį — todėl tą linkėjimą išbraukiau. Galvoju apie keltą mėnesių.

Kai po kelių mėnesių MINTIS susijungė su MŪSŲ KELIU ir gimė LIETUVIS, at-sargiai planavome išsilaikyti iki perėitų metų galo. Juk perėitu metų rudenį smarkiai pakilusios emigracinės bangos iš Vokietijos išplėvė visus tuos, kurių pavardės ar slapyvardės puosė gausių tremties laikraštį puslapius. Jau rudenio pmdviem su J. P. Palukaiečiu teko ne redaguoti, bet vietoje „padirbti“ laikraštį. Bet ir mes turėjome savų asmeninių ir net emigracinių rūpesčių. Daug laiko teko sugaišti važinėjant į Memmingeną, nes ne ėia gyvenome. Prieš porą mėnesių LIETUVI paliko, išvažiuodamas emigracinei stovyklon ir J. P. Palukaitis. Išvažinėjo kiti redakcijos bei administracijos bendradarbiai. Net visą laiką buvęs LIETUVIUI ištikimas ekspeditorius gavo-vo skaukima.

Išvažinėjo bendradarbiai, išvažinėjo skaitytojai, skaudžiai juntam vieno kito platin-tintojo nesąžiningumą ar nerangumą, bet visdėlto dar ir šiandien, nepaisant visų emi-gracinių bėdų, stovyklų pertvarkymų ir kilnojimų, galima leisti nors ir kuklų keturių puslapių lietuvišką laikraštį laisvoje Europoje. LIETUVIS galėjo egzistuoti todėl, kad jo skaitytojai ir išemigravę liko jam ištikimi. Nors įsikūrimo bėdų spaudžiami ir turėdami po ranką vietinius lietuviškus laikraščius, jie prenumeravosi LIETUVI, kuris juos pasiekia po kelių savaičių, net mėnesio ar kelių mėnesių (N. Zelandijoje). Šiandien, kada užsienio prenumeratorių skaičius yra pralenkę vietinių, jie įgalina išlaikyti Vokietijos lietuvius savo laikraštį. LIETUVIS tikrai ir toliau būtų pasinaudojęs jų palankumu, jei Šimas Miglinas, kuris dar negalvoja apie jokią emigraciją, nebūtų pa-siryžęs leisti naują laikraštį, netykodamas, kaip mes, geros progos numirti.

LIETUVIS buvo informacinis laikraštis, neturėjęs jokių politinių tikslų, išskyrus bendrus lietuviškus. Mums atrodė, kad tiksliai ir greitai informuodami, mes daugiausiai patarnausime savo skaitytojams. Mes vengėme per daug komentari, žinoda-mi, kad patys skaitytojai yra pakankamai subrendę padaryti reikiamas išvadas iš mū-sų informacijų. Mums atrodė, kad svarbiausias žurnalisto tikslas yra skelbti tiesą. Jis turi būti visados pasiryžęs jos siekti ir pakeisti savo pirmąją nuomonę, jei bus įrodyta, kad ji klaidinga.

Ir štai nepaisant tokios pažiūros, aš šių metų pradžioje kelių veikėjų buvau pa-vadinatas „tautos ir valstybės priešų talkininku“ už tai, kad LIETUVIO Paverģosios Tėvynės skyrelyje juo trumpai pranešta, kad buv. išsėduosius asmenų bendra-darbė, repatrijavusis Lietuvon, juos puola. Buvau, „rezervuojant visus kitus gyvenamu-jų aplinkybių diktuojamus ir leidžiamus reagavimo būdus“ (kokius? skundus?), pašauk-tas garbės teisman.

Gavęs tokį titula, aš tą laišką tuojau paskelbiau, norėdamas painformuoti skaity-tojus, su kokių baisių asmeniu jie turi reikalo ir kam jie moka pinigus. Ir šaukimą teisman priėmiau, nors man nebuvo aišku, kokiems teisės ar teisėtumo nuostatom aš nusikaltau.

Rezultate-normalus dėl emigracijos prenumeratorių mažėjimas apstojo. (Vos prieš keleta dienų gavau iš vieno Indokinijoje kovojančio legionieriaus laišką, prašančio pranešti, kaip gi ta byla pasibaigė, nes jis turbūt numerio su sprendimu negavęs.)

Deja, aš turiu nuvilti savo smalsiuosius skaitytojauš. Byla iki šiol nebuvo spren-džiama. Negalima buvo susitarti dėl sudarytino teismo pirmininko. Išsėduosieji pasi-ūlė superarbitru viena politika, kuris priklausė tai pačiai partijai, kaip ir vienas iš jų ir kitiems dviems jis yra labai artimas. Aš negalėjau sutikti su jo kandidatū-ra. Mano buvo pasiūlyti du teisininkai, vienas iš jų LTB garbės teismo pirmininkas, kitas žinomas Vyr. Tribunolo teisėjas. Jie buvo atmetti, nes jie esa vienos partijos su manim, nors aš jokiai partijai iki šiol neturėjau garbės priklausyti ir nemanau ar-timiausioje ateityje priklausyti. Toks iš pirmo išlaužtas teigimas tik parodo kai kurių mūsų politikų vartojamus metodus. Iš mano „priešų“ pusės buvo pasiūlyta su-perarbitro skyrimą pavesti vienos mūsų institucijos pirmininkui, kuris priklausoma tai pačiai srovei, kaip ir du iš „priešų“, pabrėžiant, kad byla turi netiek teisinių, kiek „moralinių“ pagrindą. Ir kokia logika mane verčia sutikti su tuo ju pasiūlymu? Ne-galint susitarti dėl superarbitro, p. Kaminskas atsisakė būti teisėju iš mano „priešų“ pusės. Toks tat yra šiandien tos bylos stovis.

Aš suprantu, kad kai kurios laikraščio informacijos kai kada būna nemalonios, bet jei jos nepažeidžia teisingumo ir teisės reikalavimų, nieko nepadarysi. Anksčiau išsėduosieji galėjo savo įtūžima atvešinti dvikovose, pvz. prieš 50 metų Prancūzijoje. Deja, šiandien toks metodas mums sunkiai būtų suprantamas. Prieš kurį laiką Kana-dos parlamento diskusijose išsėduos mi nisteris pirmininkas išsėukė iš tribūnos viena atstova dvikovon. Tas šaltai atsakė: „sutinku . . . iš dvidešimties žingsnių grie-tinėles plakikliams“. Incidentas pasibaigė visuotiniu juoku. Humoras padeda pergyventi daug nemalonių incidentų.

Užleisdamas LIETUVIO vietą kitam laikraščiui, noriu nuosirdžiai padėkoti vi-siems bendradarbiams, atstovams užsienyje, platintojams, o svarbiausiai, Jums, mieli skaitytojai. Jūs ne tik suteiktė man galimybę leisti laisvą ir tikrai nepriklausoma lai-kraštį, bet taip pat padarėte kokią laikraščio pageidaujate, nepaisant jo pavadinimo ar redaktorių pavardžių.

Jūsų V. Meškauskas

LIETUVIO SKAITYTOJAMS IR PLATINTOJAMS
Šis LIETUVIO numeris yra paskutinis. Visus skaitytojus ir platintojus prašome nedelsiant atsiskaityti. Visi LIETUVIO skaitytojai, sumokėję prenumerata už laiką po liepos m. 1 d., gaus naują savaitraštį TREMTIS. Visas pretenzijas LIETUVIUI prašome pareikšti iki liepos m. 1 d.

Užsienio skaitytojai skolas sumoka LIETUVIO atstovams užsienyje arba pri-siunčia LIETUVIUI po 7 tarptautinius pašto kuponus mėnesiui. LIETUVIO administracija

Tremtis

- Savaitraščio TREMTIS pirmasis Nr. išeina liepos 3 d.
- Prenumeratoro sąlygos: Vokietijoje 1 mėn. 3 DM, užsiskant ir su-mokant prenumerata dviem mėn. iš anksto: 5 DM.
- Platinatojai stovyklose praneša, po kiek jiems TREMTIES siūsti. Atsiskaitoma kiek-vieno mėn. 15 ir 30 d.
- Būsimiems TREMTIES bičiuliams Anglijoje: Tuo tarpu Anglijoje TREMTIS savo atsto-vybės neturės. Prenumerata 1 mėn. 5 šil. arba 8 tarptautiniai pašto kuponai. Prenume-ratoriai atsiskaitymą siunčia Tremties adminis-tracijai žemiau nurodytu adresu.
- Būsimiems TREMTIES bičiuliams Ameriko-je ir Kanadoje.
- Atsiūsta paminėti Kun. Kazys Mažutis DIDŽIOSIOS GRUM-TYNES, 1950 - Sventieji Metai, Išleido „Nau-jojo Žmogaus“ bičiuliai. Tiražas: 1000 egz. Kaina 1 dol.
- Amerikoje TREMTIS įsteigė dvi atstovybes: 1. Mr. St. Nasvytis, 4579 W. 157 Str., Cleveland 11, Ohio
- 2. Mr. Walter Stuogis 1114 Florence Ave Evanston, Ill.
- Per šiuodu atstovus TREMTI prenumeruojaš jos būsimieji bičiuliai. Kanadiškiai prenume-ratoriai TREMTI prenumeruoja ir prenume-rata siunčia į JAV Mr. W. Stuogiu nurodytu adresu. Prenumeratos kaina JAV ir Kanadoje 1 mėn. 0.5 dol.
- Australijoje TREMTIS prenumeruojamasi per: Mr. Glušauskas 35 Cator Street, West Hindmarsh, Adelaide, S. A.
- Kitur gyveną tautiečiai TREMTI prenume-ruojaš tieioginiai, šiuo adresu: TREMTIS, (13b) Memmingen, Postfach 2, Germany.

Buv. Lietuvos Prezidentui, vienam tautinio varpininkų sąjūdžio steigėjui,

Dr. Kaziu Griniui

mirus, liūdėdami reikiame velionio arti-miesiems gilia užuojauta. Studentai var-pininkai.

Studentai varpininkai.

Tėvynės Prezidentui, Dr. Vinco Kudirkos tautinės kovos draugui

Dr. Kaziu Griniui

mirus tremtyje, liūdimc ir prašome jo ar-timuosius priimti skausmo supratimą.

Mokslieviai kudirkiečiai.